

Cím: Crowded

A szerző(k) és/vagy előadó(k) neve: Farkas Ajsa, Dávid Noémi

Intézmény, kar: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építésmérnöki Kar

Szak, specializáció, évfolyam: építésmérnöki alapképzési szak, 2. évfolyam

Témavezető(k) neve, tudományos fokozata, beosztása: Pintér András Ferenc DLA

MŰLEÍRÁS

„Vajon mit gondolnak rólam mások?”

„Máshogy néznek rám, ha az átlagtól eltérően öltözöm fel?”

„Mi alapján ítélik meg egymást az emberek?”

Ezek a kérdések biztos sokakban felmerültek már, bennünk is ezek indították el kezdetben az első ötleteket. Kíváncsiak voltunk, vajon más emberek hogyan viszonyulnak a tömeghez, érdekli-e őket mások véleménye, illetve ezek befolyásolják-e őket a mindennapokban. Leginkább azért kezdett foglalkoztatni minket ez a téma, mert mi is átéltük, milyen az, amikor első ránézésre, csak a kinézetünk alapján ítélnék meg minket. Magunk is gyakran elgondolkodtunk már azon, hogy milyen hatást váltunk ki az öltözékünkkel, mivel tudnánk kevésbé vagy éppen sokkal feltűnőbbek lenni.

Szerettük volna valahogy bemutatni, hogy akikről nap mint nap véleményt alkotunk az utcán, vagy esetleg elítéljük őket, valójában nem teljesen olyan emberek, mint amire a külsejük alapján először számítani lehet. Ehhez olyan – egyelőre csak képzeletbeli – személyiségeket alkottunk meg, akik valamiért kitűnnek a tömegből, vagy hátrányos megkülönböztetés érheti őket pusztán a kinézetükből fakadóan. Mindenkinek 2 ellentétes „személyiségét” hoztunk elő, különböző ruhák, smink és pózok segítségével. Emiatt eléggé kisarkított példákkal és sztereotípiákkal dolgoztunk, a minél nagyobb kontraszt elérése érdekében.

Egyszerre két képet kellett megjelenítenünk ugyanabban a síkban, egymásra rakva, mégis ügyelve arra, hogy valamilyen módszerrel elválaszthatók legyenek egymástól. A gondolatot a művészetbe átültetve arra jutottunk, hogy ezt a hatást két szín használatával még hangsúlyosabbá tudjuk tenni.

A kettőség miatt az anaglif képalkotási technikát választottuk, melynek segítségével a síkbeli alakzatokat 3 dimenzióba helyezhettük át, és az eltérő színeknek köszönhetően a két személyiséget egy képben, egymásra festve meg tudtuk jeleníteni. Alkotásainkon piros színnel láthatók a feltűnő ének, kézzel pedig azok, amivel beleolvadnak a tömegbe. Egy-egy kép az adott színű, többrétegű fóliát szemmagasságba emelve válik láthatóvá. A piros fólia a pirosat, a kék fólia pedig a kék színt szűri ki, így mindig az ellentétes színű alakokat láthatjuk meg. A festés során a fóliákat végig használtuk, hogy minél érezhetőbb legyen a 2 réteg elkülönülése. Ezt elősegítve a piros festéket az anyag egyik, a kékét a másik oldalára vittük fel.

Ez a technika leginkább fehér, vagy egyszínű háttér előtt működik legjobban, nálunk viszont ez nem lehetett opció, mivel nagy jelentősége volt annak, hogy minden festmény alapja átlátszó legyen, és a sok kép vonalai minél inkább egybeolvadjanak, mikor elhelyezzük azokat a térben.

Ekkor már tudtuk, hogy installációban kell gondolkodnunk, mivel fontosnak tartottuk, hogy a megjelenített személyek életnagyságúak legyenek, így a néző is a tömeg részesévé válhasson. Mindenki számára nyitott művet terveztünk, hogy a festmények egyesével is szemlélhetők legyenek. Az installációnk egy tömeg egy kiragadott pillanatát jeleníti meg, ezzel lehetőséget biztosítva a részletek megtekintésére az egyes embereken, mivel messziről csupán színes, kusza vonalkavalkád látható, és közelebb lépve, jobban szemügyre véve rajzolódnak ki a valódi személyiségek, akárcsak egy valódi tömeg esetén, azzal a különbséggel, hogy a hétköznapiakban nincs elegendő időnk meglátni a részleteket.

A tömeg megalkotásához barátaink segítségét kértük, több fotózás keretében alkottuk meg a festményekhez szükséges referenciaképeket. Nagy jelentősége volt annak, hogy a fotók ténylegesen az utca tömegében készüljenek, ne pedig egy stúdióban, beállított képekkel dolgozzunk, így a résztvevők valós tapasztalatokat tudtak szerezni, melyeket később megosztottak velünk. A fotózás összességében nagyon pozitív élmény volt, mind nekünk, mind a modelljeinknek.

Az elkészült képek alapján több hónap alatt festettük rá hosszú fóliákra az installáció elemeit. A képeket egyszínű akril festékkel készítettük el. A monokróm színhasználat miatt az alakokat leegyszerűsítettük, a lényeges jegyeket és vonásokat viszont igyekeztünk minél jobban kiemelni. Sokat kísérleteztünk a megfelelő színek megtalálásával, mivel a kék fóliának teljesen ki kellett szűrnie a kék festék színét, ugyanígy a pirossal. Összesen 3 piros-kék festményünk született, ezeket a csak kék színűek egészítik tömeggé. Az így elkészült 2 méter hosszú fóliákat fa lécekre rögzítettük és damil segítségével függesztettük fel a padlótól különböző távolságokra, más-más irányokba forgatva, ezáltal lebegő hatást értünk el.

A 2 színű képek közül az egyikben egy fiatal lány szerepel, késsel a mindennapi öltözetében, pirossal pedig egy elegáns ruhában, magassarkú cipőben és rengeteg sminkben, amelyet magától sosem viselne. Ő inkább a tömegbe való beolvadást választja a mindennapokban. Számára a fotózás a komfortzóna teljes elhagyását jelentette, eléggé izgult is előtte. Tartott attól, hogy a szokatlan ruházata miatt esetleg kinevetik majd az emberek, azonban semmi ilyen tapasztalata nem volt, sőt, elmondása szerint többen még meg is mosolyogtak vagy megdicsérték.

Egy másik fólián egy rockzenész jelenik meg, már messziről feltűnő kinézettel, ruhákkal és viselkedéssel. Kékkel üzletemberként láthatjuk, aktatáskával és könyvvvel a kezében, piercingek és ékszerek nélkül, teljesen a tömegbe olvadva. Ez a férfi szeret kitűnni a tömegből, semmilyen formában nem érdekli mások véleménye, ő így érzi magát jól a bőrében. Élvezte, hogy teljesen „felszerelve” mutathatta meg a valódi énjét, anélkül, hogy ezt bármennyire vissza kellene fognia.

A harmadik festmény egyszerre 4 embert foglal magába, először egy pár mutatkozik meg, de nem önmagukként. Ez érezhető az arc kifejezésükön és testtartásukon is. A piros festékekkel ábrázolt énjük már boldogabb, kéz a kézben azzal az emberrel, akit valójában szeretnek. Közülük mindenkinek nehézséget okoz a mindennapokban, hogy egymás kezét fogva menjenek végig az utcán, és tartanak attól, hogy milyen reakciót váltanak majd ki az elhaladókból. A fotózás végére azonban felszabadultak, és kicsit jobban el tudták engedni magukat.

Ahhoz, hogy még szélesebb körben ki tudjuk terjeszteni az installációt, létrehoztunk egy kérdőívet, hogy mások is meg tudják osztani velünk a véleményüket ebben a témában. Közel 100 válasz érkezett, ezekből korosztály és nem szerint besorolva válogattunk, ügyelve arra, hogy egyik véleményt se hagyjunk figyelmen kívül. Elsősorban az érdekelt minket, hogy mi az, amit legelőször megfigyelnek az emberek másokon, illetve mennyien gondolkodnak nap mint nap azon, hogy mások mit gondolnak róluk. Kíváncsiak voltunk, hogy mások véleménye befolyásolja-e őket az öltözködésben és a viselkedésben, illetve általánosságban kinek milyen tapasztalatai vannak ezzel kapcsolatban. Igyekeztünk megtippelni, vajon milyen arányúak lesznek a válaszok, és később ebből is érdekes következtetést tudtunk levonni.

Mivel rengeteg érdekes, esetenként megdöbbenítő vagy vicces válasz érkezett, úgy gondoltuk ezeket érdemes az installációt megtekintőkkel is megosztani, ezért kis kártyákon a fellógatott fóliák közé akasztottuk őket. Így a tömegbe sétálva mindenki számára olvashatóvá váltak a hétköznapi gondolatok, és reményeink szerint minden néző magára ismer valamelyikben. Ezek között szerepelnek a modelljeink tapasztalatai, és általánosságban a véleményük a témáról. A kártyákra kézzel írtuk fel a szöveget, törekedve többféle betűtípus használatára, ezzel éreztetve, hogy rengeteg különböző ember gondolatait jelenítettük meg.

Az alkotásunk célja, hogy picit megállítva az időt létrehozzunk egy statikus, mégis mozgás közben megjelenített tömeget, amellyel lehetőséget adunk bárkinek annak részesévé válni, a körülötte lévők részleteiben elmerülni. Szeretnénk, ha ezáltal az emberek jobban odafigyelnének környezetükre és nem ítélnék el egymást egy pillanat alatt. Ezt a célt szolgálják

installációnkban elhelyezett idézetek is: megmutatják, hogy a minket nap, mint nap körülvevő emberek mit érznek és gondolnak.